

**КОЛІР ЯК ЗАСІБ
ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ
В ДИЗАЙНІ**

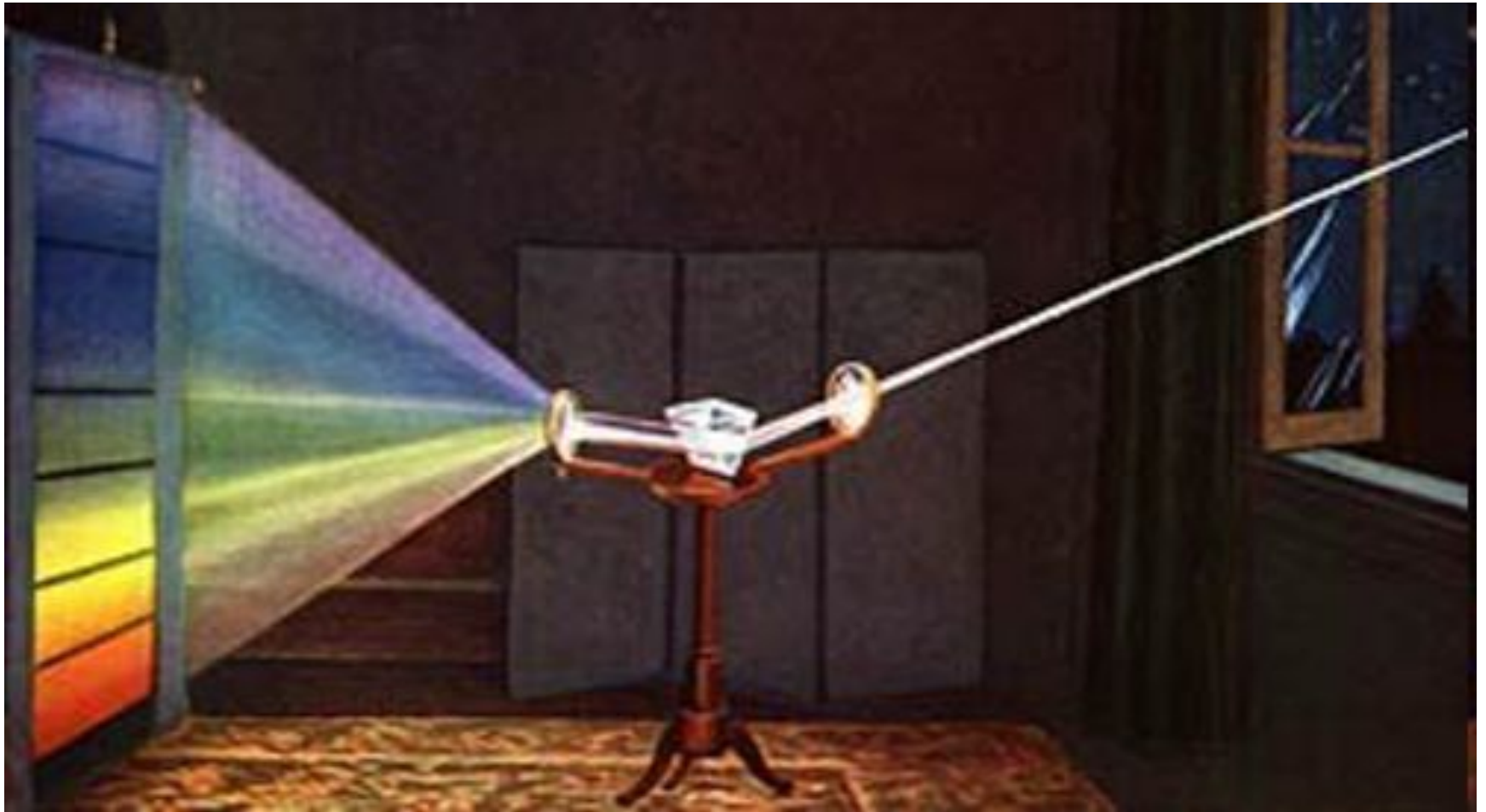
ЗМІСТ

- 1. ФІЗИЧНА ПРИРОДА КОЛЬОРУ**
- 2. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОЛЬОРУ**
- 3. КОЛІРНИЙ КРУГ**
- 4. ГАРМОНІЙНІ ПОЄДНАННЯ КОЛЬОРІВ**
- 5. ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ КОЛЬОРУ**

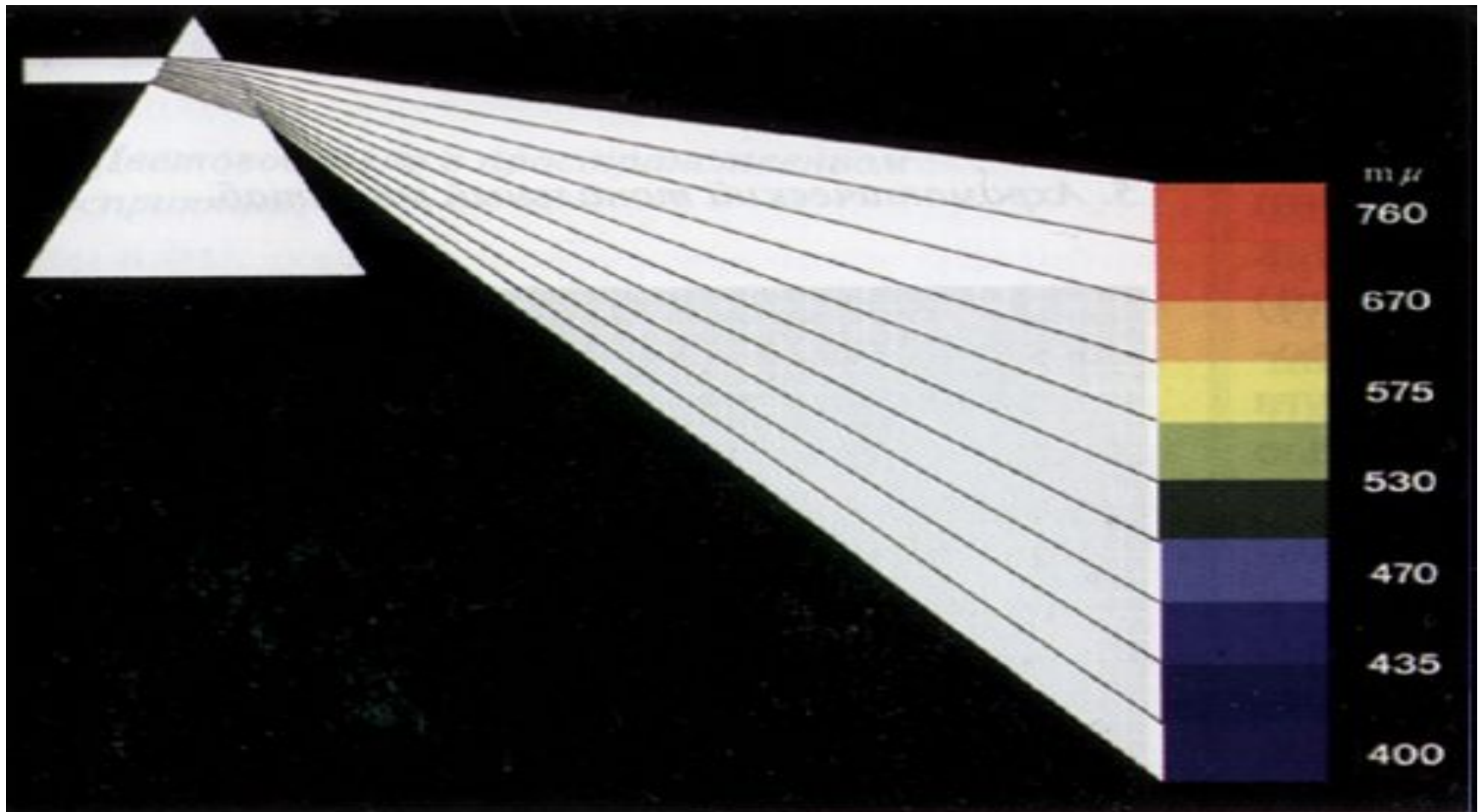
1. ФІЗИЧНА ПРИРОДА КОЛЬОРУ

Повторення дослідів Ньютона щодо розкладання сонячного світла скрізь тригранну призму (спектроскоп)

Утворення спектральної смуги

КОЛІР

– це **властивість** поверхні предмету
відбивати (випромінювати)
світлові промені певного кольору
(хвилі видимого спектру певної довжини)

КОЛІР

– це **властивість** поверхні предмету
викликати певні
зорові відчуття залежно від
спектрального складу відбитого
світла

2. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОЛЬОРУ

ГРУПИ КОЛЬОРІВ

- Хроматичні – ахроматичні

- Теплі – холодні

- Світлі (яскраві) – темні

- Насичені – приглушені

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОЛЬОРУ

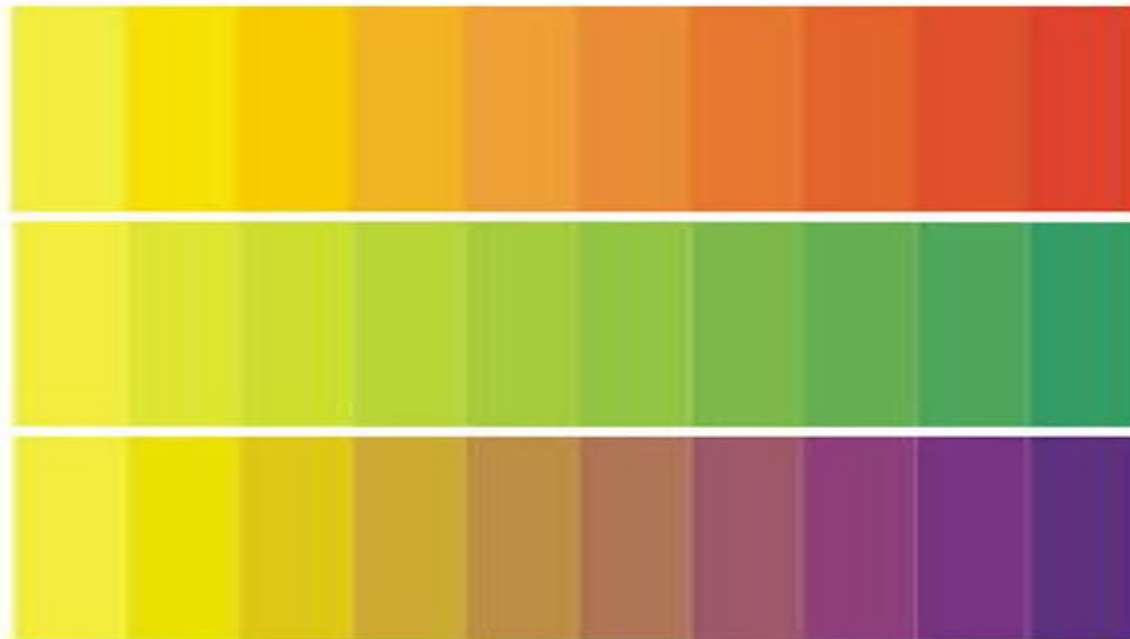
- Колірний тон
- Світлота (яскравість)
- Насиченість

КОЛІРНИЙ ТОН

ЧЕРВОНИЙ

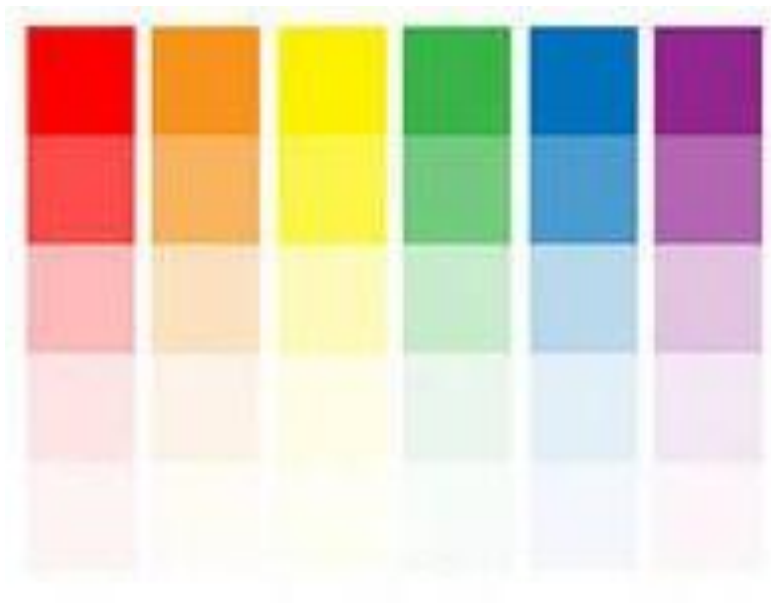

ЗМІНА КОЛІРНОГО ТОНУ

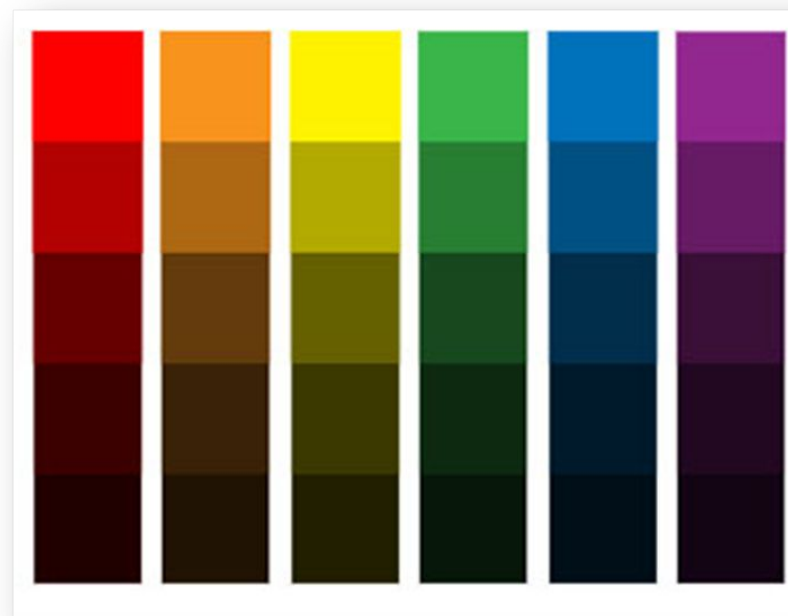

СВІТЛОТА (ЯСКРАВІСТЬ)

**ЗБІЛЬШЕННЯ СВІТЛОТИ
СПЕКТРАЛЬНИХ КОЛЬОРІВ
(ВИСВІТЛЕННЯ, РОЗБІЛЕННЯ)**

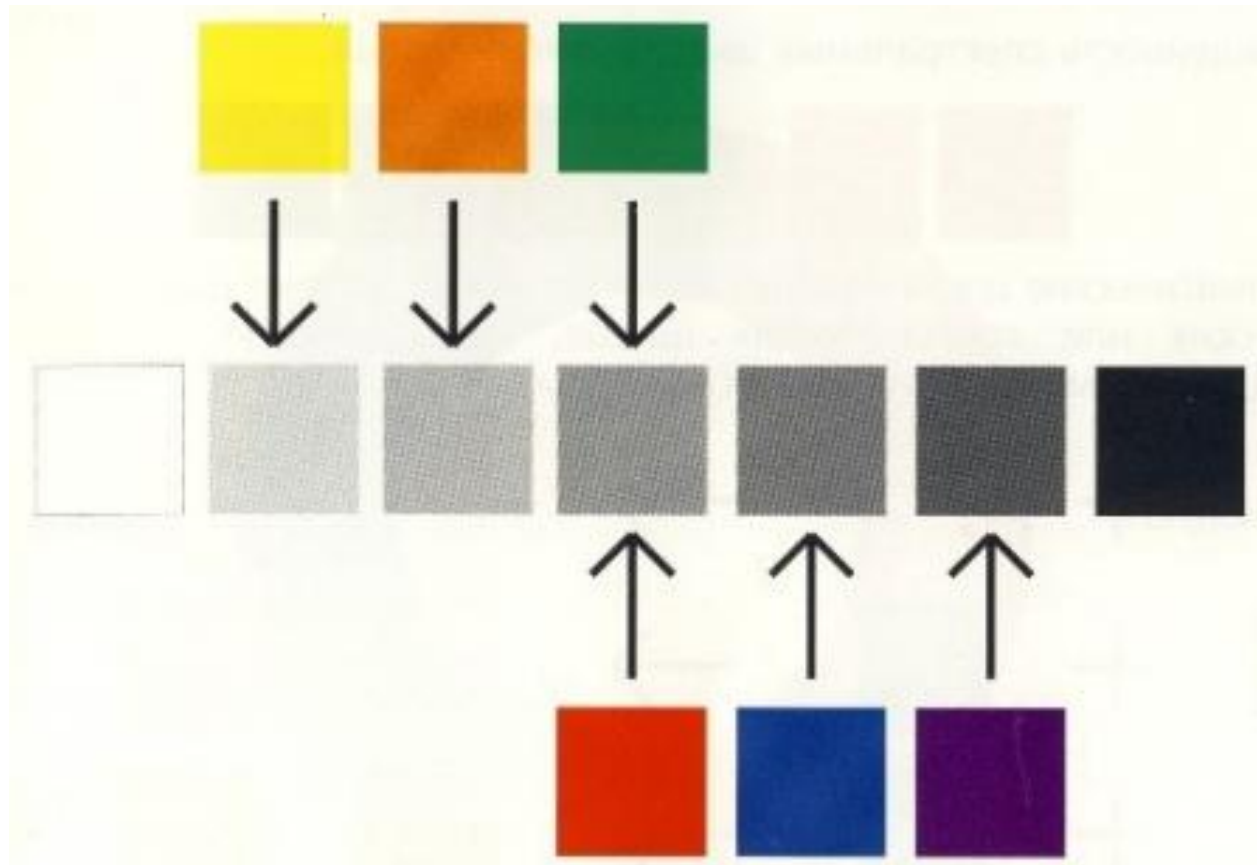
**ЗМЕНШЕННЯ СВІТЛОТИ
СПЕКТРАЛЬНИХ КОЛЬОРІВ
(ЗАТЕМНЕННЯ)**

ЗМІНА СВІТЛОТИ АХРОМАТИЧНИХ КОЛЬОРІВ

ПРИРОДНА СВІТЛОТА СПЕКТРАЛЬНИХ КОЛЬОРІВ

НАСИЧЕНІСТЬ

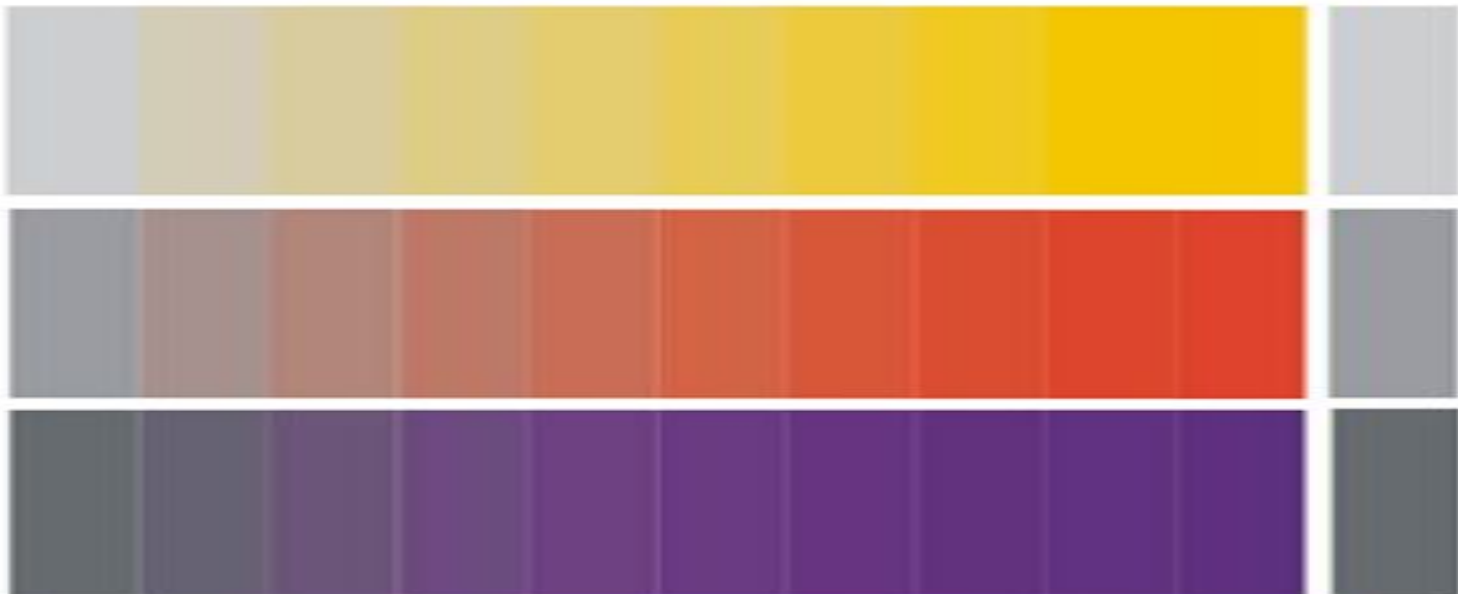
НАСИЧЕНИЙ,
ЧИСТИЙ

МАЛОНАСИЧЕНИЙ,
ПРИГЛУШЕНИЙ

ЗМІНА НАСИЧЕНОСТІ

НАСИЧЕНІ КОЛЬОРИ

Й. Бокшай "Зима", пастель, 1927 р.

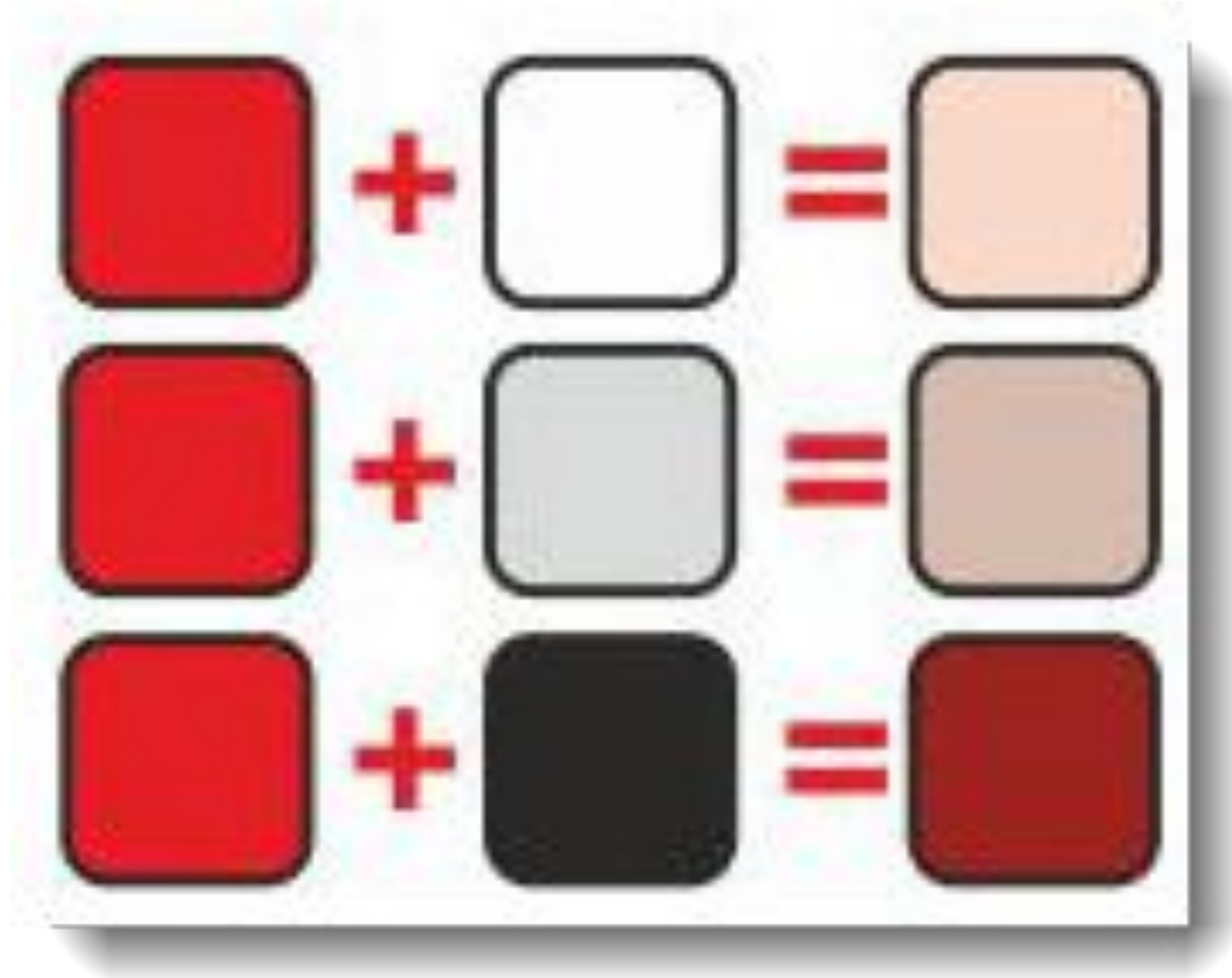

МАЛОНАСИЧЕНІ КОЛЬОРИ

П.Фомін. "Весна", олія, 1974 р.

ЗМІНА ХАРАКТЕРИСТИК КОЛЬОРУ

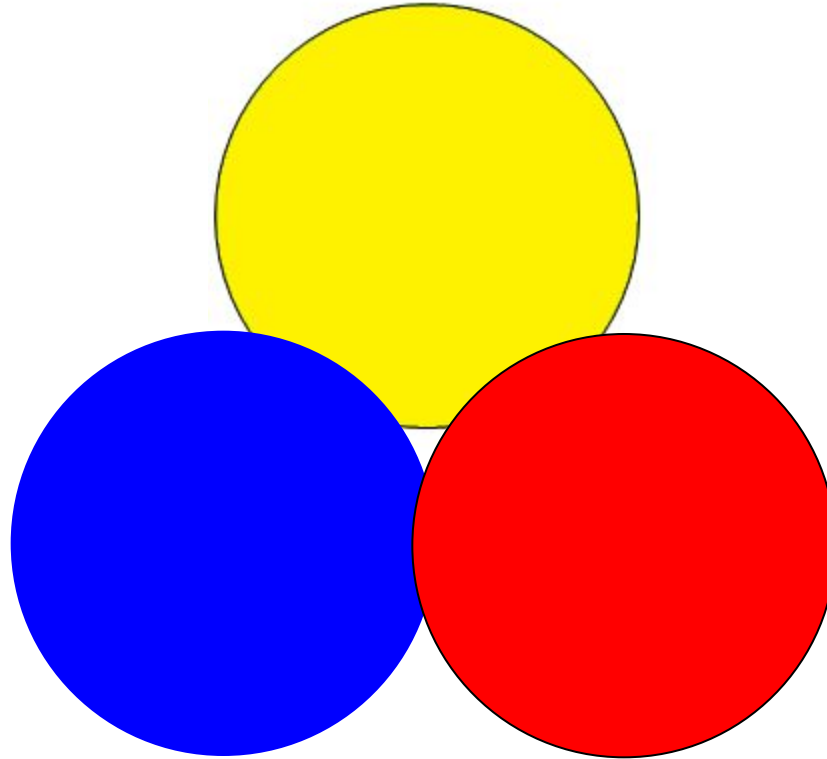

3. КОЛІРНИЙ КРУГ

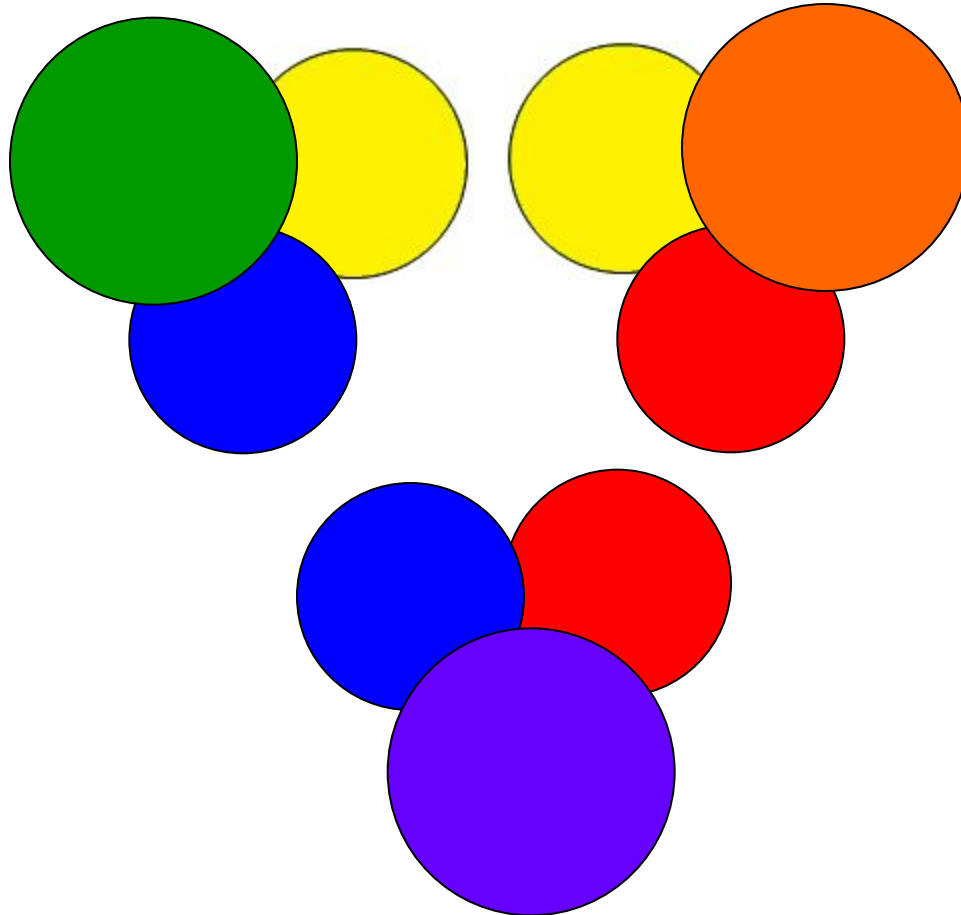
ОСНОВНІ КОЛЬОРИ

КОЛІРНА ТРІАДА

ПЕРВИННІ КОЛЬОРИ

УТВОРЕННЯ КОЛЬОРІВ ДРУГОГО ПОРЯДКУ

КОЛІРНИЙ КРУГ (12 НАСИЧЕНИХ КОЛЬОРІВ)

ТЕПЛІ – ХОЛОДНІ КОЛЬОРИ

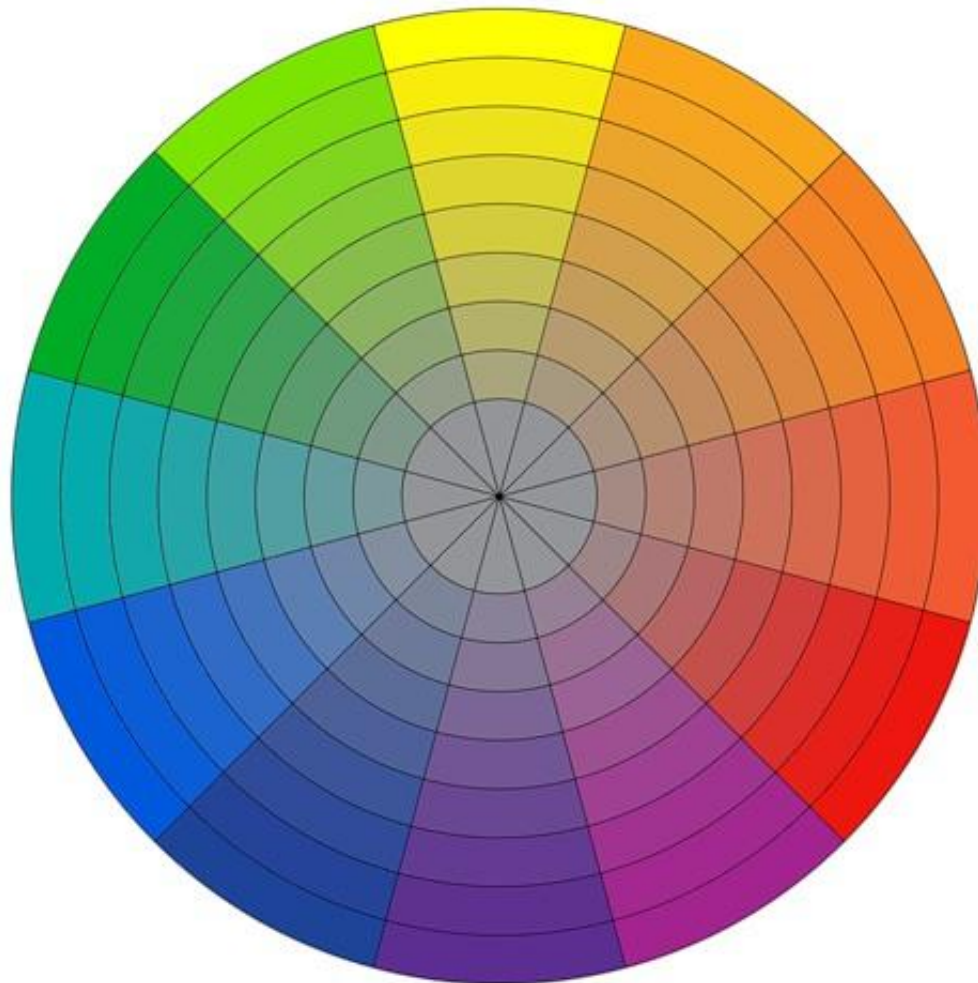

СВІТЛОТНИЙ КОЛІРНИЙ КРУГ

КОЛІРНИЙ КРУГ З КОЛЬОРІВ РІЗНОЇ НАСИЧЕНОСТІ

4. ГАРМОНІЙНІ ПОЄДНАННЯ КОЛЬОРІВ

4.1. КОНТРАСТНІ ПОЄДНАННЯ

КОЛІРНИЙ КОНТРАСТ –
ЯСКРАВО ВИРАЖЕНА РІЗНИЦЯ МІЖ
КОЛЬОРАМИ ЗА ОДНІЄЮ ЧИ КІЛЬКОМА
ХАРАКТЕРИСТИКАМИ

- **ТЕПЛИЙ – ХОЛОДНИЙ**
- **СВІТЛИЙ – ТЕМНИЙ**
- **НАСИЧЕНИЙ – МАЛОНАСИЧЕНИЙ**

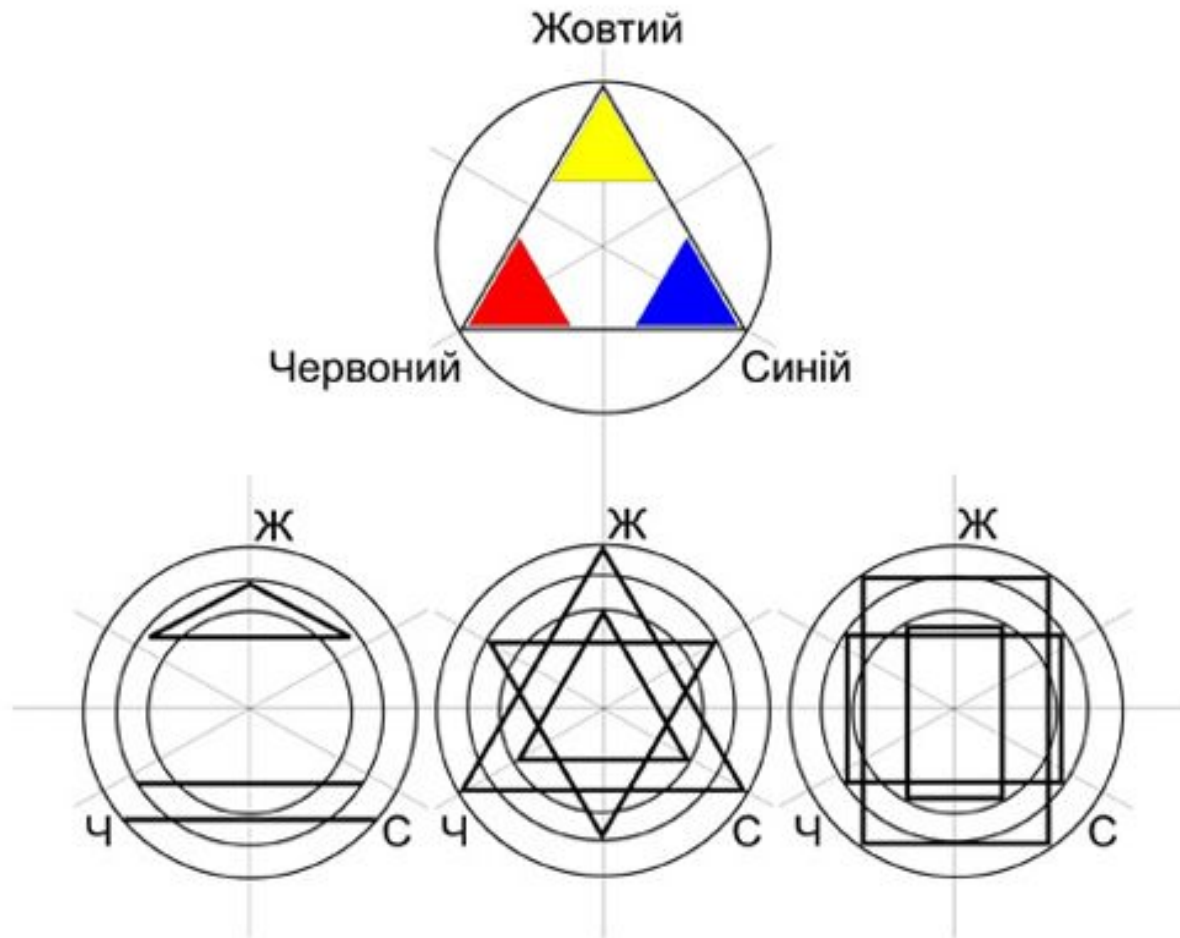
4.1. КОНТРАСТНІ ПОЄДНАННЯ

ПРАВИЛО КОНТРАСТІВ

Контрастне поєднання кольорів виглядає гармонійним, якщо в суміші вони утворюють сірий колір

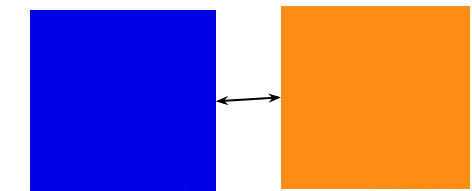
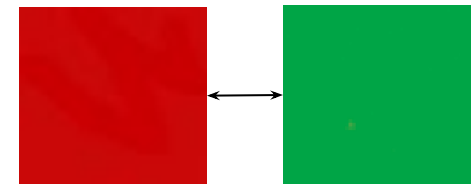
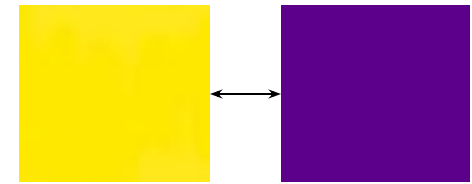
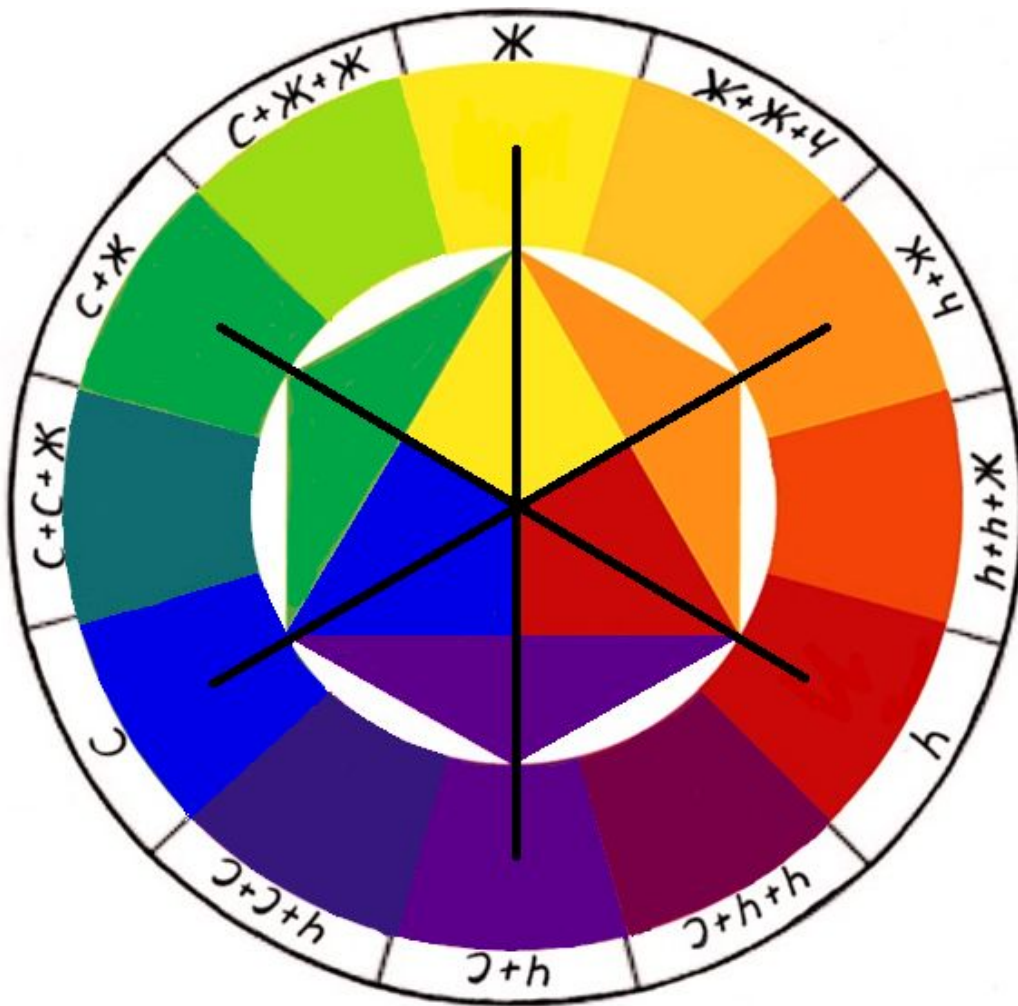

ГЕОМЕТРИЧНІ СХЕМИ ГАРМОНІЙНИХ КОЛІРНИХ СПОЛУЧЕНЬ

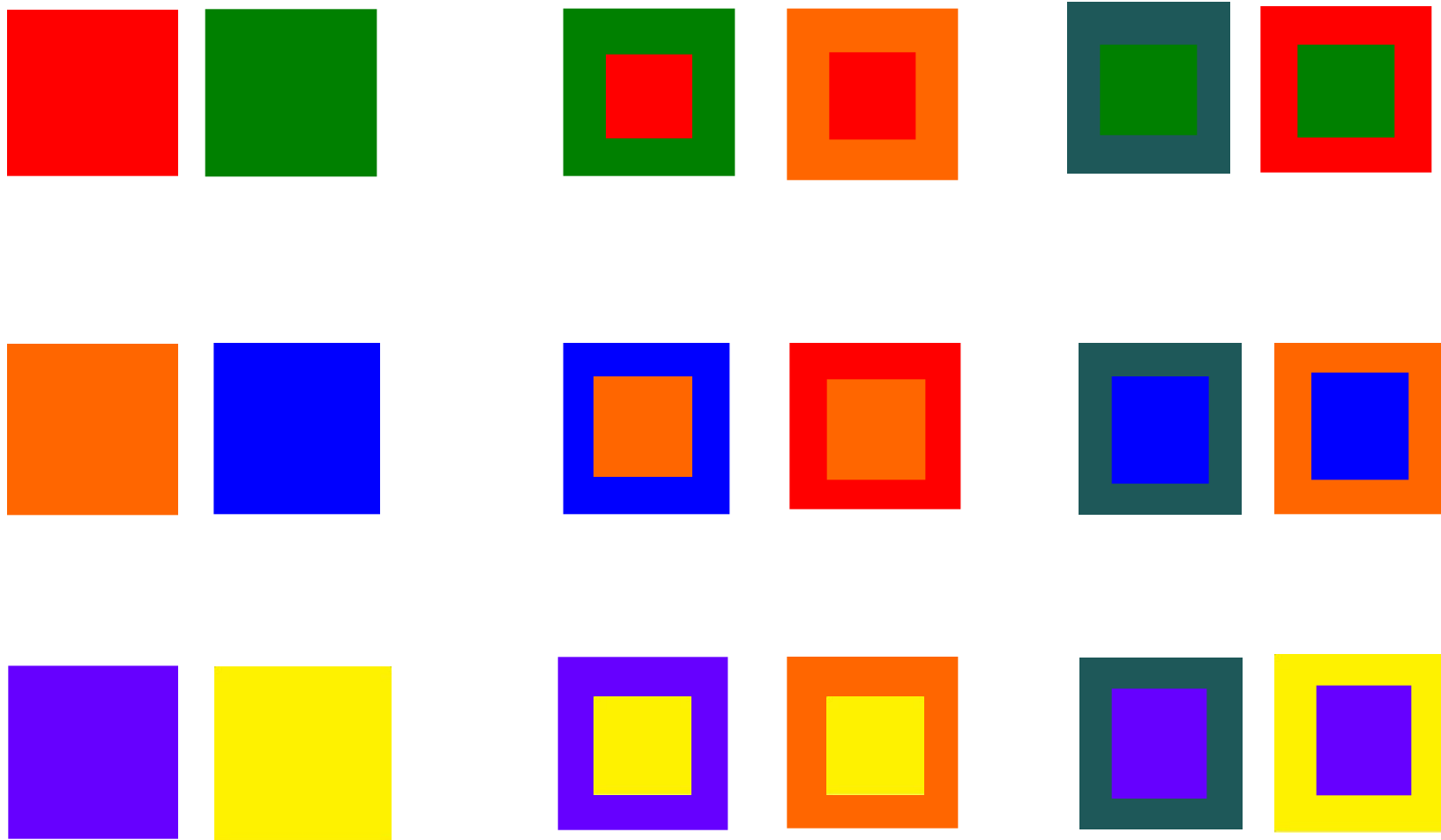
КОНТРАСТНІ ПАРИ

(КОМПЛІМЕНТАРНІ, ВЗАЄМОДОПОВНЮВАЛЬНІ КОЛЬОРИ)

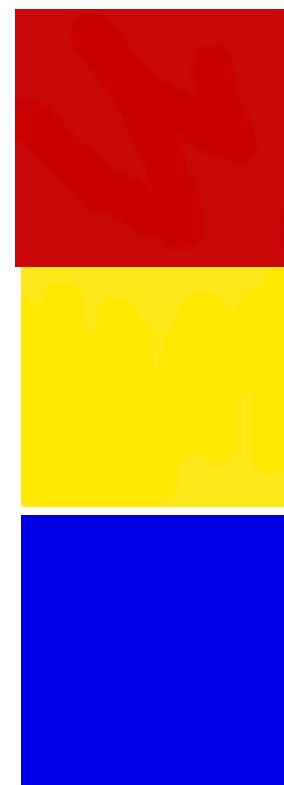
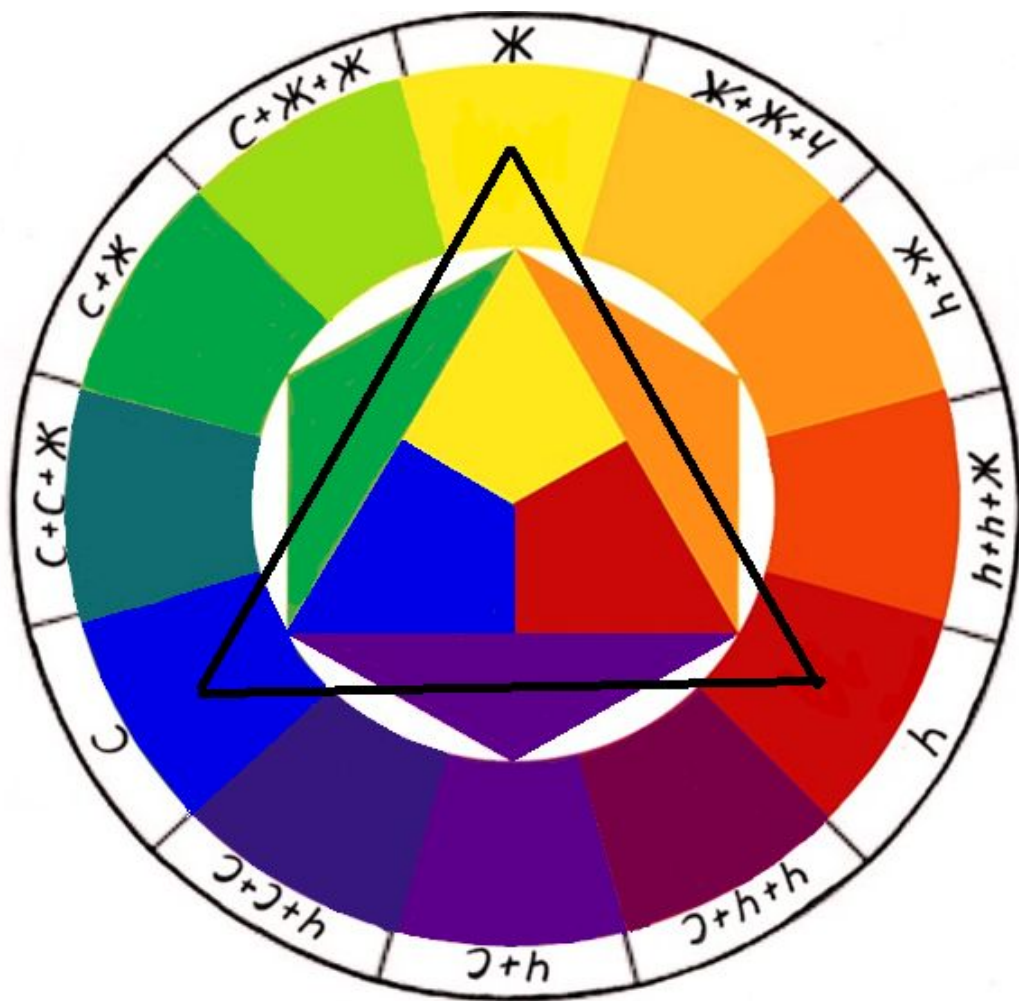
КОНТРАСТНІ ПАРИ

(КОМПЛІМЕНТАРНІ, ВЗАЄМОДОПОВНЮВАЛЬНІ)

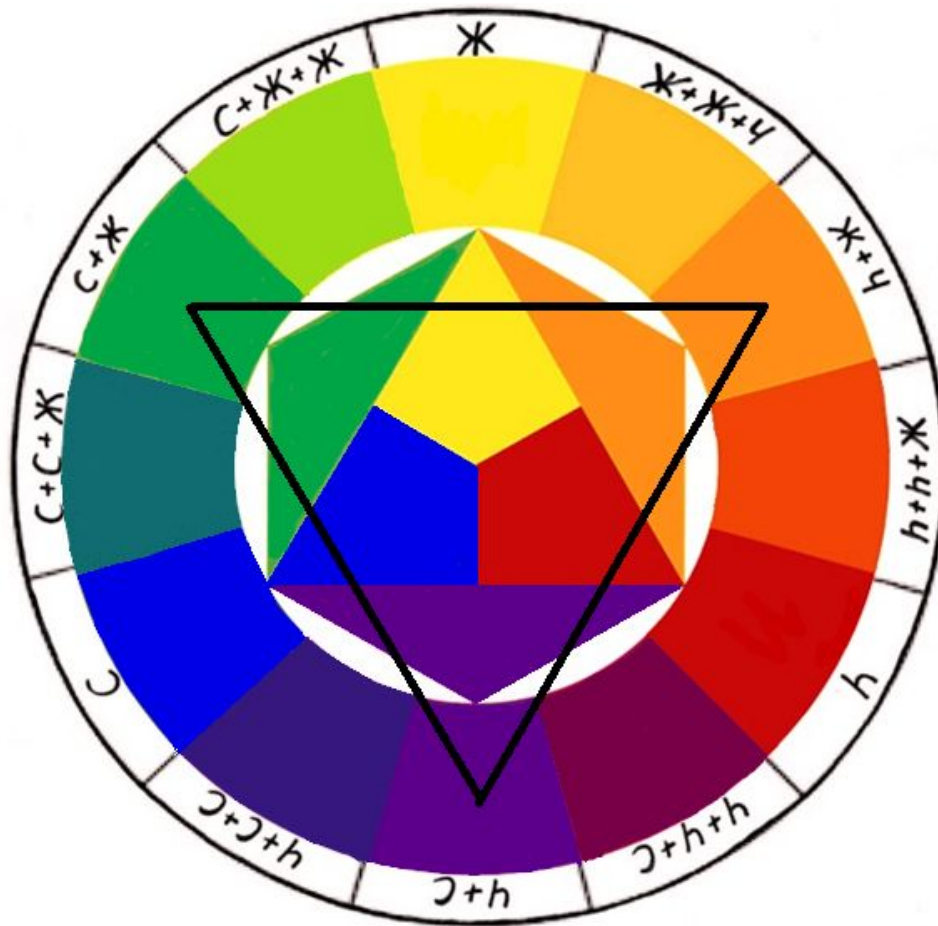

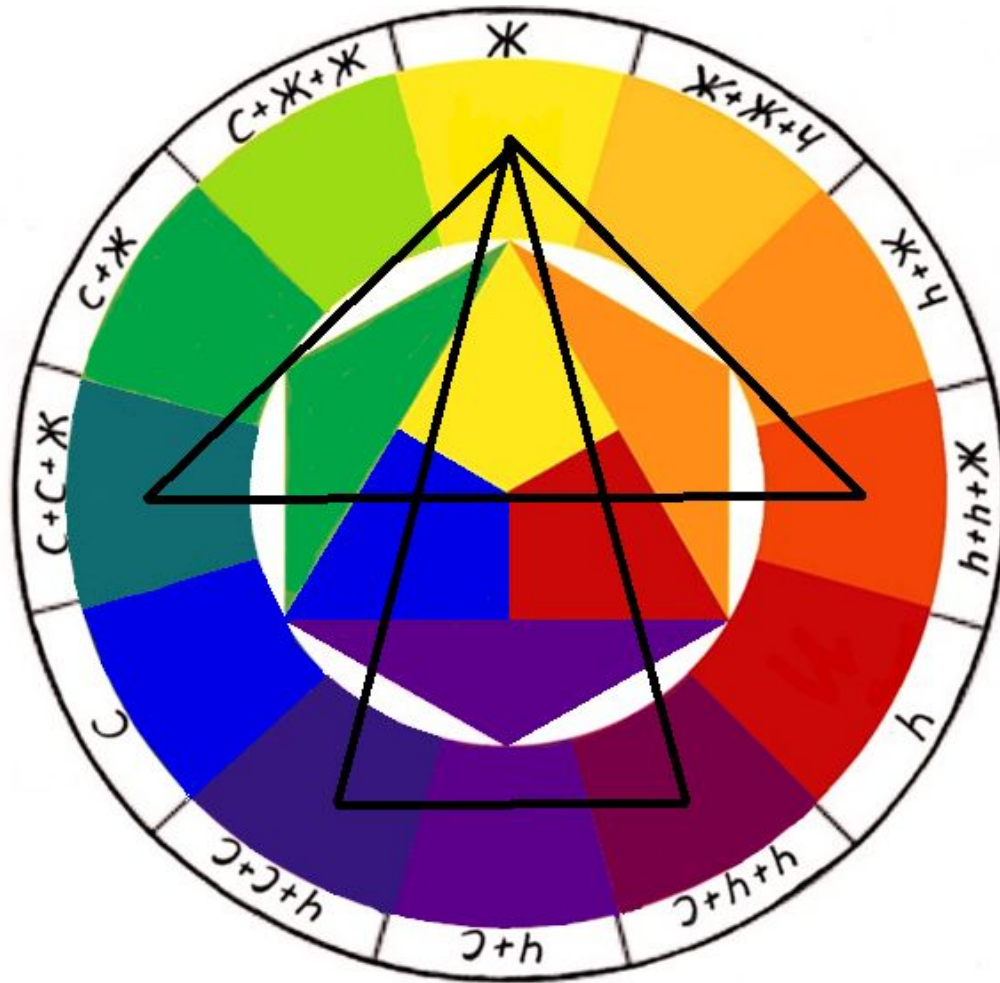
КОНТРАСТНА ТРІАДА (РІВНОСТОРОННІЙ ТРИКУТНИК, ОСНОВНІ КОЛЬОРИ)

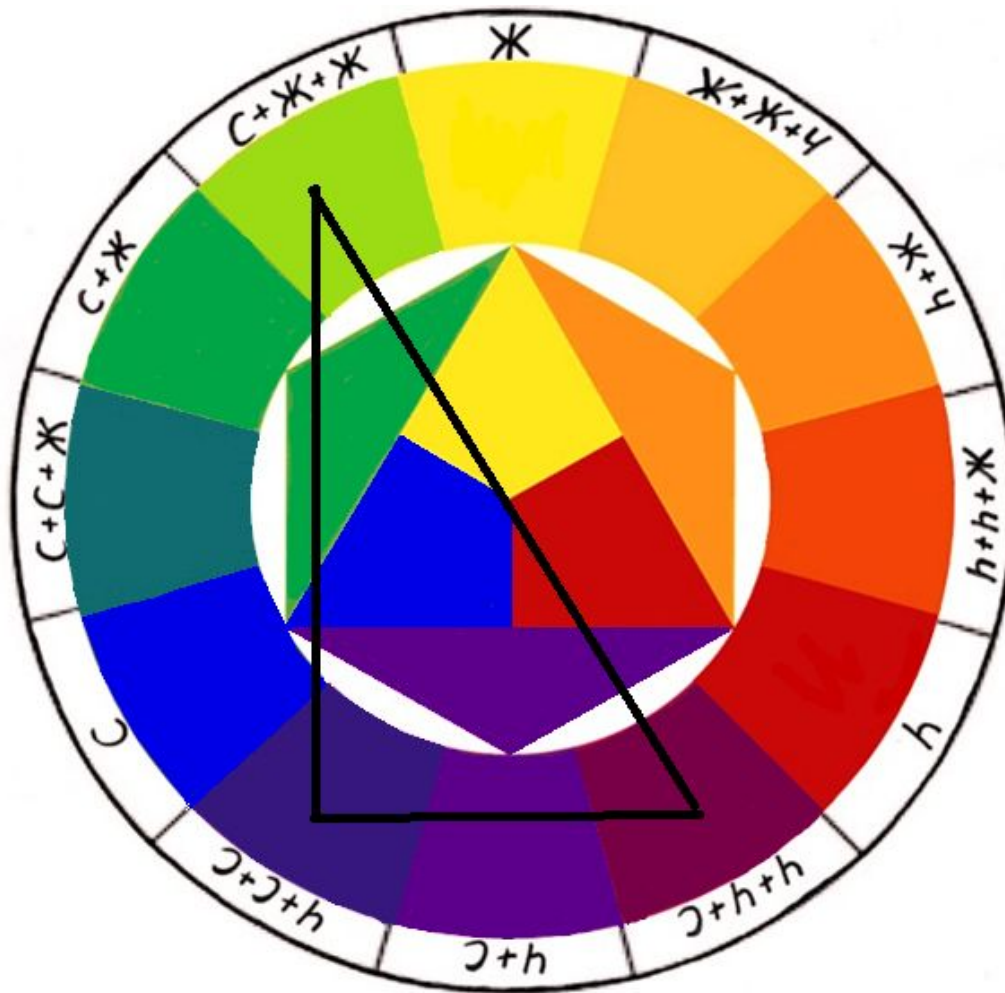
СПОРІДНЕНО-КОНТРАСТНЕ ТРІО (РІВНОСТОРОННІЙ ТРИКУТНИК, КОЛЬОРИ ДРУГОГО ПОРЯДКУ)

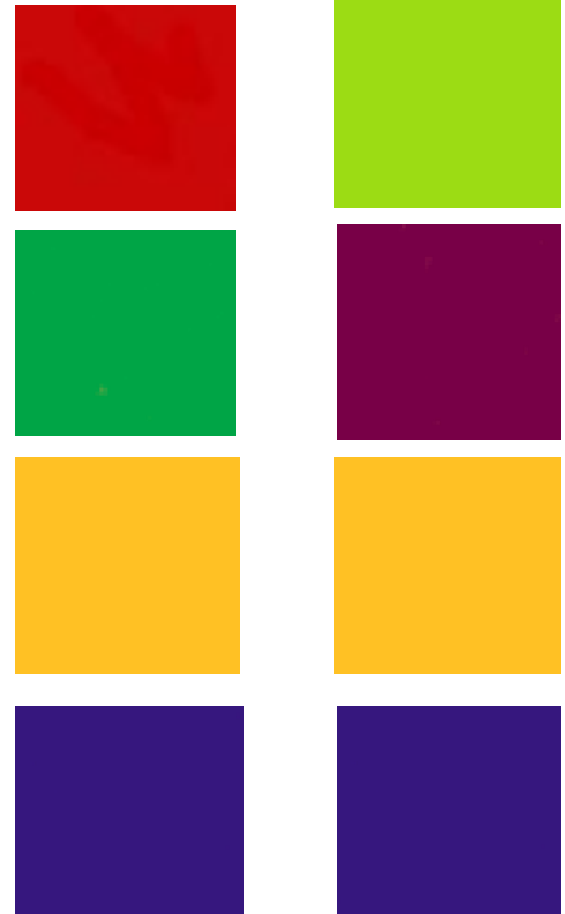
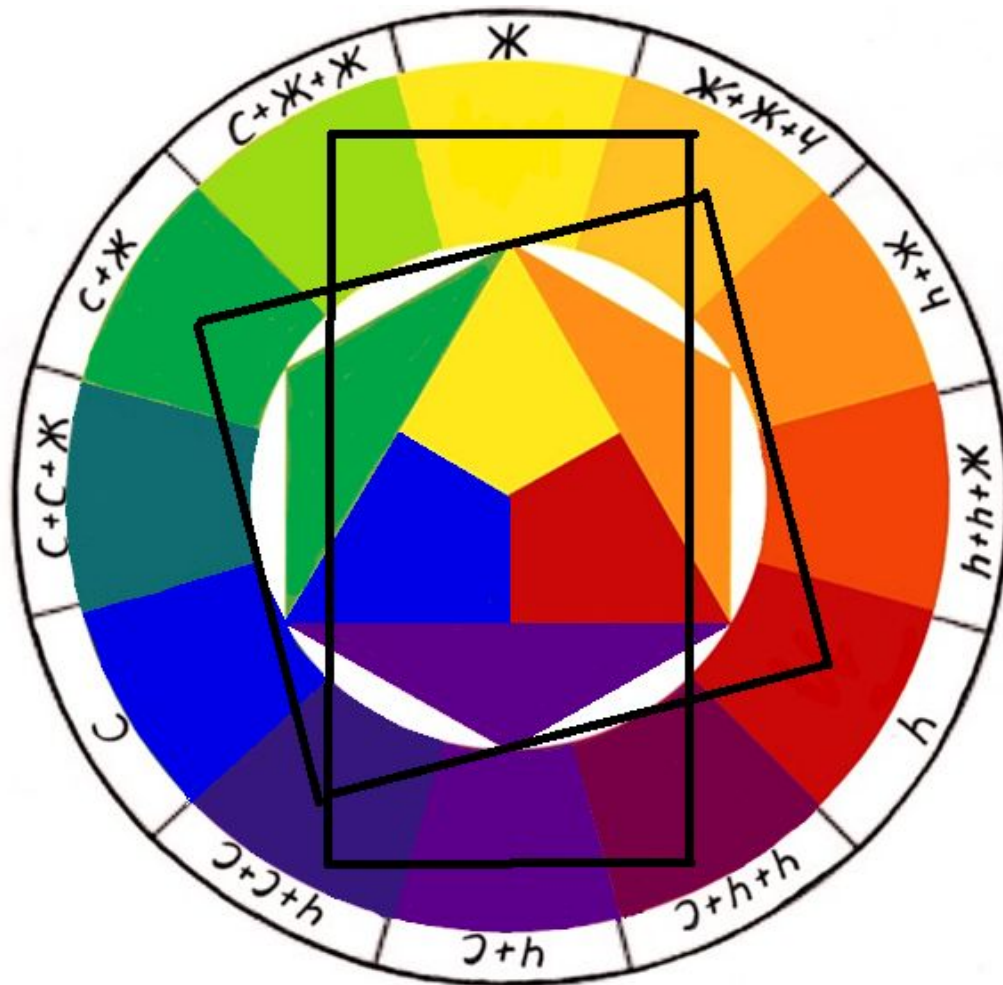
СПОРІДНЕНО-КОНТРАСТНЕ ТРІО (РІВНОБЕДРЕНИЙ ТРИКУТНИК)

СПОРІДНЕНО-КОНТРАСТНЕ ТРІО (ПРЯМОКУТНИЙ ТРИКУТНИК)

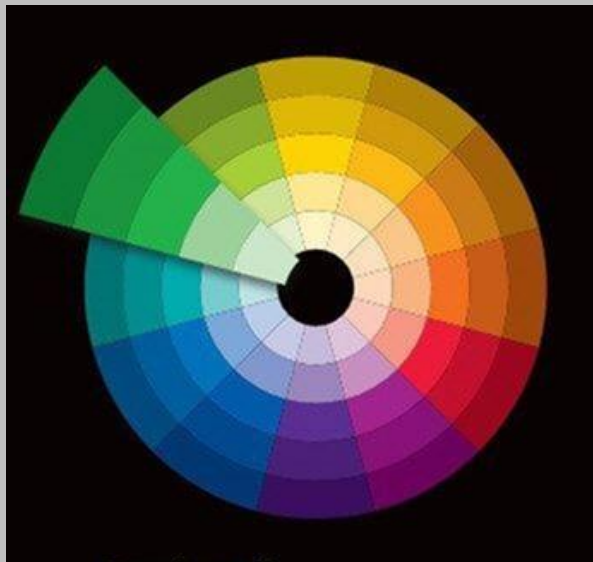
СПОРІДНЕНО-КОНТРАСТНИЙ КВАРТЕТ (КВАДРАТ, ПРЯМОКУТНИК)

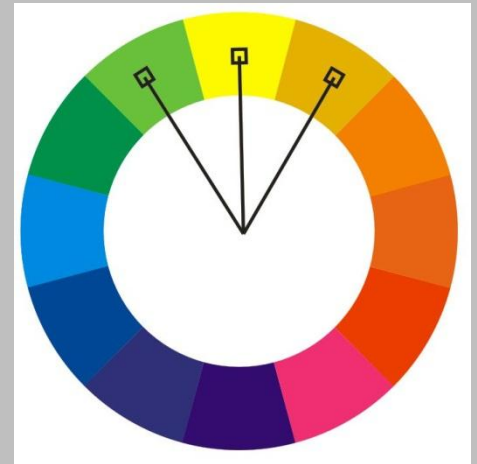
4.2. НЮАНСНІ ПОЄДНАННЯ

КОЛІРНИЙ НЮАНС –
ЛЕДЬ ПОМІТНА (НЕЗНАЧНА) РІЗНИЦЯ МІЖ
КОЛЬОРАМИ

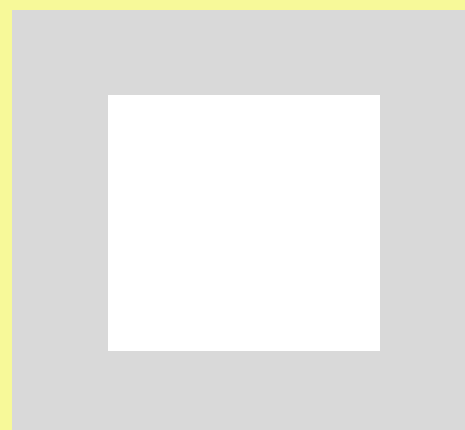
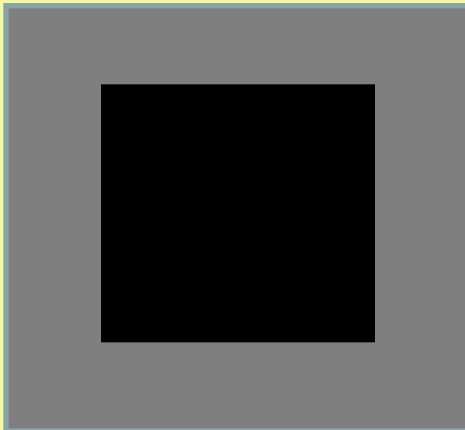
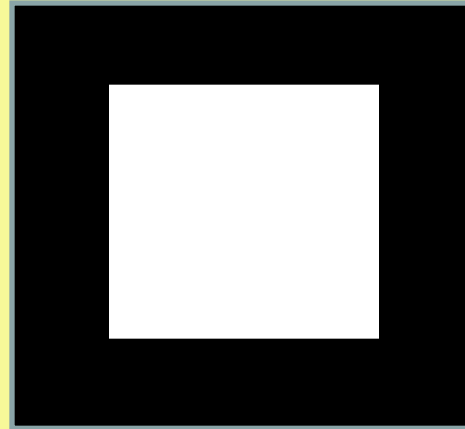
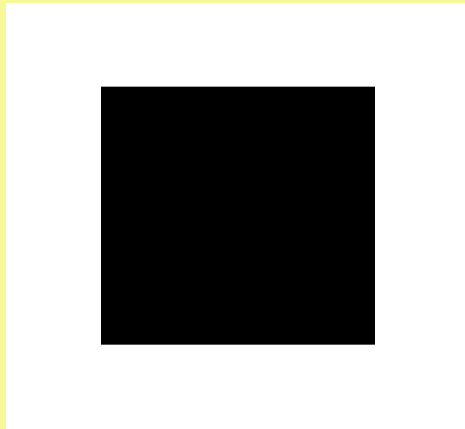
МОНОХРОМНІ ПОЄДНАННЯ
(НЕЗНАЧНА РІЗНИЦЯ СВІТЛОТИ
ЧИ НАСИЧЕНОСТІ ОДНОГО
КОЛІРНОГО ТОНУ)

ПОЛІХРОМНІ ПОЄДНАННЯ
(ПОЄДНАННЯ 2-3
СПОРІДНЕНИХ КОЛЬОРІВ, ЩО
ЗНАХОДЯТЬСЯ ПОРУЧ НА
КОЛІРНОМУ КРУЗІ)

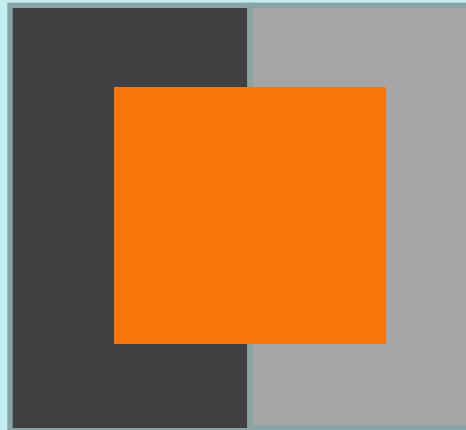
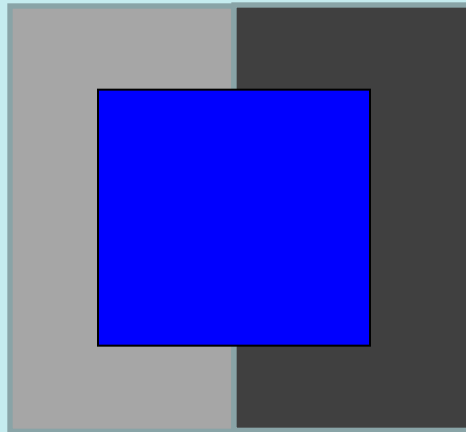
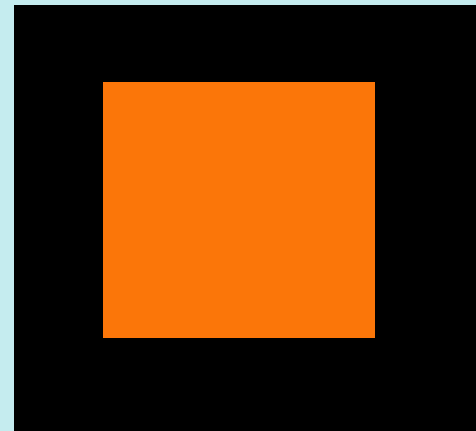
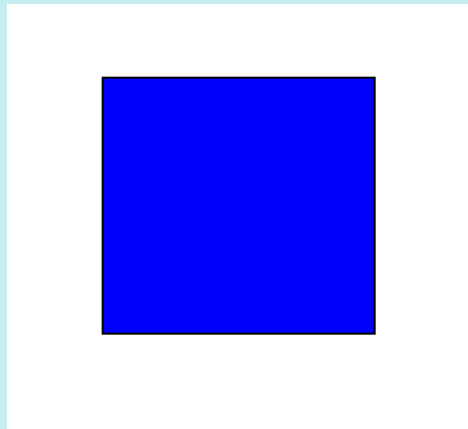

4.3. ПОЄДНАННЯ АХРОМАТИЧНИХ КОЛЬОРІВ

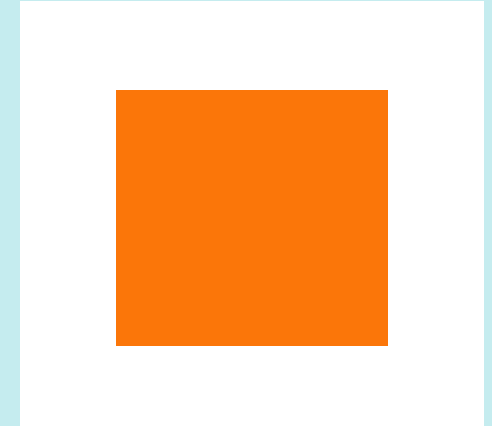
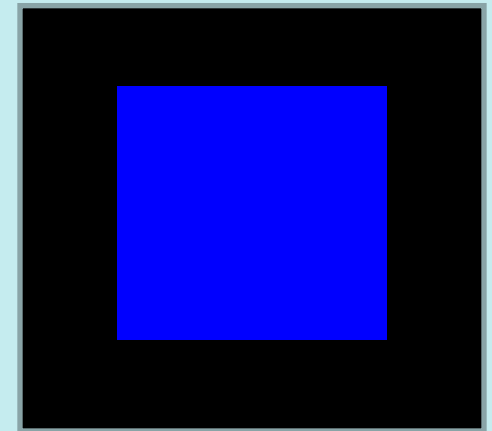

КОНТРАСТНІ ПОЄДНАННЯ АХРОМАТИЧНИХ КОЛЬОРІВ З ХРОМАТИЧНИМИ

КРАЩЕ

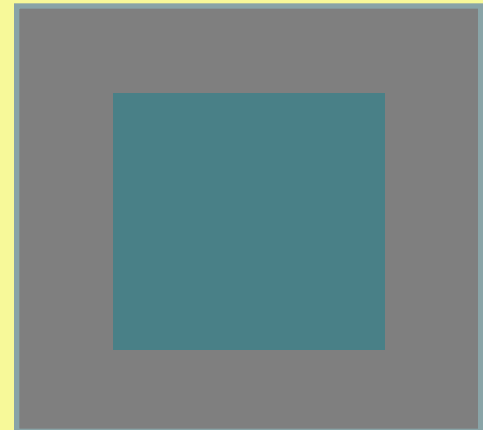
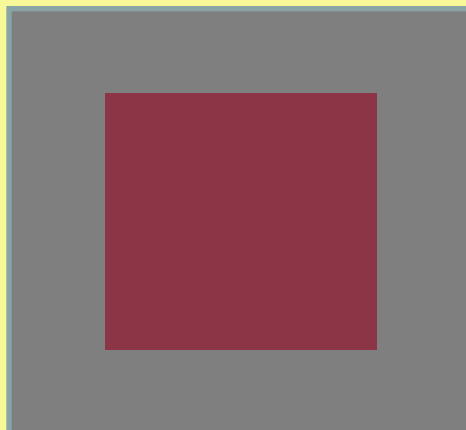
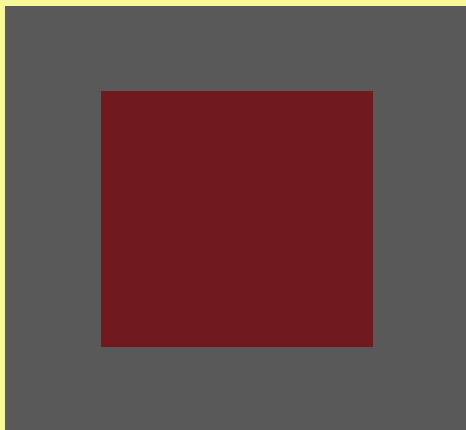
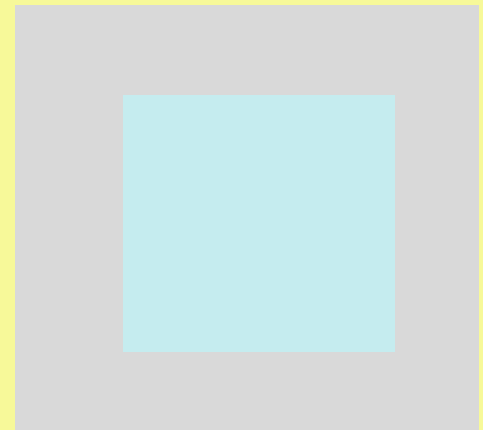
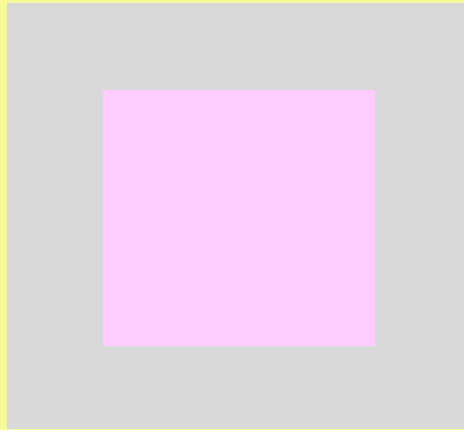
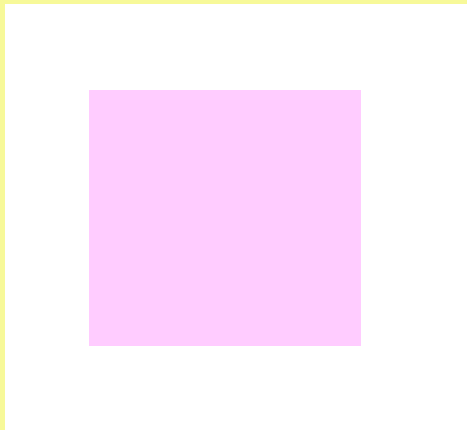

ГІРШЕ

НЮАНСИ ПОЄДНАННЯ АХРОМАТИЧНИХ КОЛЬОРІВ З ХРОМАТИЧНИМИ

ГАРМОНІЯ КОЛЬОРІВ У ПРИРОДІ

5. ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ КОЛЬОРУ

**Це цікаво!
ЯК ВПЛИВАЄ КОЛІР НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ?**

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ КОЛЬОРУ*

Колір, асоціативне відчуття	Дія, вплив кольору
Червоний колір (гарячий)	Збуджувальний, енергетично напружений, стимулює роботу м'язів, підвищує кров'яний тиск, ритм дихання, ритм біотоків мозку
Помаранчевий, оранжевий, (яскравий)	Викликає збудження, радість, рухливість, стимулює травлення їжі, прискорює кровообіг
Жовтий (теплий)	Стимулює зорове сприйняття, роботу мозку, нервової системи, заспокоює нервові збудження, звеселяє, стимулює спілкування, творчу розумову діяльність
Зелений (природній)	Діє заспокійливо, освіжаючи, впливає на розширення капілярів і так знижує кров'яний тиск, стимулює розумову діяльність
Блакитний (світлий)	Викликає відчуття свіжості, світлості, простору, діє заспокійливо, майже так само, як і зелений колір. Покращує хворобливий стан, кров'яний тиск. Стимулює творчу чуттєву діяльність

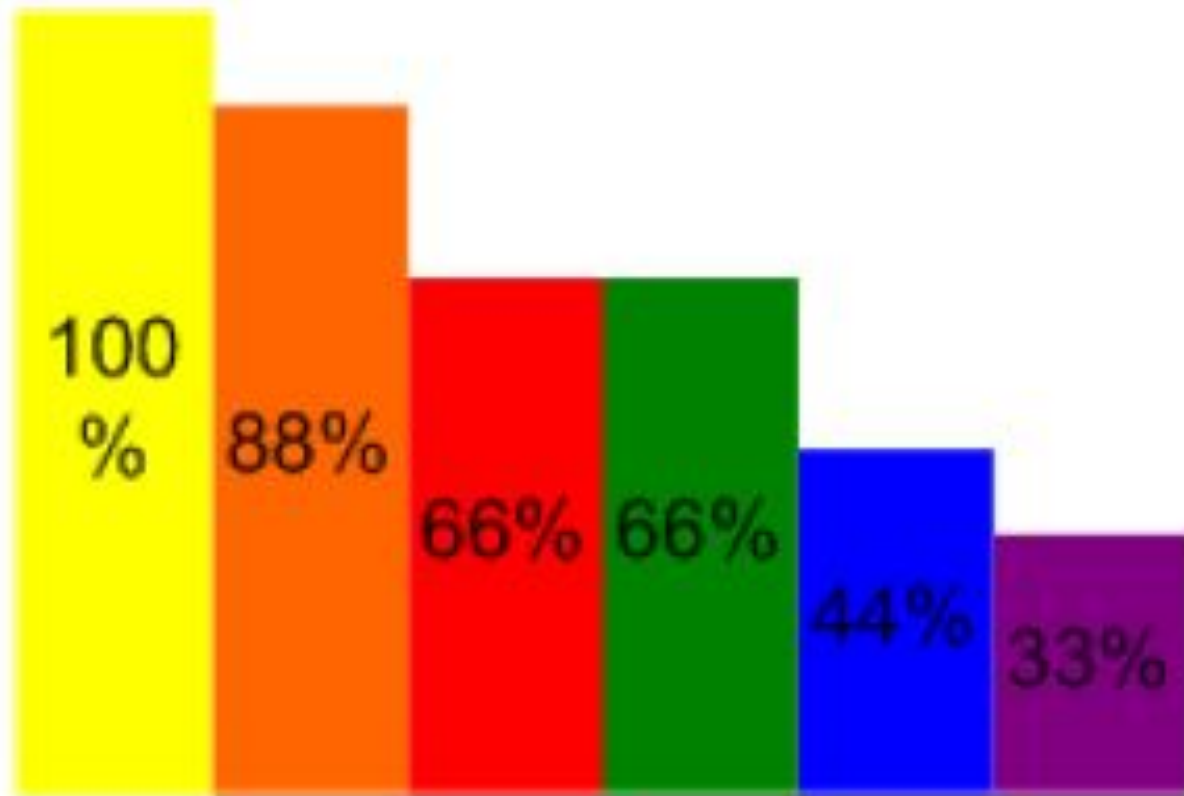
*Матеріал взято зі шкільного підручника за ред. О. Коберника «Технології. 10 кл.»

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ КОЛЬОРУ

(ПРОДОВЖЕННЯ)

Колір, асоціативне відчуття	Дія, вплив кольору
Фіолетовий (пишний)	Позитивно діє на роботу серця, легенів, збільшує їх витривалість. У великому обсязі деструктивно впливає на психіку. Колір втоми, журби
Коричневий (спокійний)	Викликає відчуття стабільності, статичності, фізичної втоми. Із сірим і чорним кольором діє пригнічувально на психіку
Сірий (холодний)	Діє пригнічувально на психіку аж до мінорного стану. Викликає сум, апатію. Асоціативно сприймається як діловий, стриманий. Гармонічно поєднується з насиченими кольорами
Білий (легкий)	Викликає невпевненість, сум'яття, дратливість, невизначеність. Асоціюється як символ чистоти, шляхетності, світла. Як і сірий, добре поєднується з іншими насиченими кольорами
Чорний (важкий)	Діє деструктивно (руйнівню) на психіку, пригнічувально у великих обсягах. Сприймається як безмежність, невизначеність. Чорний квадрат, ромб в українському народному мистецтві асоціюється з полем, людською долею. Чорний колір підсилює яскравість, насиченість інших хроматичних кольорів, його часто застосовують як акцент у композиції

СТУПІНЬ СПРИЙНЯТТЯ КОЛЬОРУ ЛЮДИНОЮ

Додаткову інформацію знайдете на сайті

<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-1f36a133d732c>

Рекомендуємо прочитати класику
кольорознавства

<http://colorscheme.ru/art-of-color/color-physics.html>